Ч. 15 Четвер 21 січня (2 лютого) 1899. Рік IX

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

**Передплата** у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## Вісти політичні.

*(Відрочене Ради державної. — Послідне засідане палати послів і справа поліпшеня платні для слуг державних. — До ситуациї. — Смерть княгині болгарскої і важна зміна кабінету.)*

Віденьске бюро кореспонденцийне оголосило слідуючий комунікат: Як довідуємо ся, п. Президент міністрів вислав до президентів обох палат Ради державної письмо датоване з нинїшного дня, в котрім повідомляє, що Раду державну з Найв. припорученя відрочено.

Вчера відбули ся два засіданя палати послів, ранїшне і вечірне. На початку ранїшного засіданя згадав президент палати др. Фукс про послідну бійку в льожи дневникарскій і дав нагану Пепіжкови та виключив его на місяць з льожи дневникарскої. Опісля наступило читане інтерпеляций і внесень; відчитано між иншими інтерпеляциї пос. Стапіньского в справі поступованя галицких властий податкових і в справі надужить старости ґр. Авг. Дідушицкого в Бжозові. Опісля розпочала ся довга полеміка межи послами Ґросом а Крамаржем о §. 14. Ґрос домагав ся, щоби внесене пос. Дашиньского жадаюче знесеня §. 14 як і взагалі всї пильні внесеня взяти під нараду при кінци засїданя. Бесїдник зазначив відтак, що в палаті послів настав тепер такий звичай, що президия закриває засїдане і не журить ся зовсїм пильними внесенями. Дальше завів Ґрос остру полеміку з Крамаржем і висказав своє здивоване, що чоловік з такою минувшостию як Крамарж сьміє ще забирати голос. — Ґросови відповідав Крамарж, котрий сказав, що зовсїм не потребує встидати ся своєї минувшости, що его партия стоїть на становищи рівноправности і що Чехи не хотять гнобити Нїмців. — Промавляли ще: пос. Дашиньский підпираючий внесене Ґроса і доказуючи, що обструкция через той параґраф надає правительству лиш житя; пос. Праде домагав ся також ухваленя внесеня Ґроса і доказував, що теперішне правительство служить лиш февдалам і клерикалам. — Пос. Шенерер спротивив ся внесеню Ґроса доказуючи, що важнїйша есть річ поставленя міністрів в стан обжалованя. — Наконець заявив президент Фукс, що внесеня пос. Ґроса зовсїм не піддасть під голосоване. — Шенерер домагав ся відтак поставленя на порядок дневний внесеня о обжалованю міністрів. — Пос. Окуневский урґував відповідь на его інтерпеляцию в справах язикових, а Шенерер протестував против вечірного засїданя. Коли відтак президент заявив, що запитає палату, чи має ся відбути вечірне засїдане, цїла лївиця вийшла з салї, а прочі партиї ухвалили вечірне засїдане.

На вечірнім засїданю вела ся нарада над законом о поліпшеню платнї для слуг державних. В справі сїй промавляли бесїдники з правиці і лївиці. Як звістно, правительство зі взглядів фінансових домагало ся, щоби не означувати речинця, від котрого закон сей має обовязувати. Коли однакож по довшій дискусиї прийшло до голосованя над внесенем меншости, ухвалено 150 голосами против 149, що закон має обовязувати від 1 січня 1899. Результат голосованя приняла лївиця з великим ентузиязмом і грімкими оплесками.

Факт відроченя Ради державної в нїчім не вияснив ситуацию а може ще більше зробив еї загадочною. Не дивниця длятого, що ходять всїлякі чутки. Після одних Рада державна буде скликана на ново аж в осени, після других відрочене буде тревати лиш коротко; в тім часї буде ухвалена на основі §. 14 угода з Угорщиною і як кажуть настануть якісь зміни в правительстві. Цїкава, хоч дуже неімовірна річ, що в новім кабінетї кожда партия буде мати свого репрезентанта, отже нове правительство має бути парляментарним, зложеним з репрезентациї з ческих февдалів, польского кола, клюбу полудневославяньского, нїмецких поступовців і антисемітів.

Болгария стратила свою княгиню; кн. Фердинанд овдовів майже несподївано. Кн. Мария Людвика, жена князя болгарского привела оногди на сьвіт донечку, котрій дано імя Климентина, а вчера померла. Вість о смерти княгинї зробила в цїлій Болгариї велике враження а в Софії на знак жалоби позамикано склепи. Що стало ся безпосередною причиною смерти, годі докладно знати; після одних княгиня внаслїдок інфлюенци дістала запаленя легких, після других причиною смерти стала ся горячка породова.

В болгарскім правительстві настала важна зміна, до власти прийшли давні приятелї Стамболова і завзяті опозицийники як Радославов і Начевич. Президентом міністрів став Греков.

2)

## ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

*(З нїмецкого — А. Гентї'го.)*

(Дальше).

За яку чверть години вернув Сім Гавлет з ґазетою.

— На маєш, Білю, читай нам, бо я вже трохи призабув.

Нїмець взяв ґазету до рук, та став читати вісти о всїляких покладах золота.

— То все дуже красно — сказав на то доктор зі спокійним усьміхом.

— Сама брехня — замуркотів Сім. — А що кажуть о нашім таборі, Білю?

— Тут надруковано, що над Сідар-Ґольчом мають без сумнїву всї копальники добрий дохід, бо що найменше три до чотири унций [1]) на день.

— Люди тут вдоволені — відозвав ся на то Сім — але менї не здає ся, щоби один копальник заробляв на день три до чотири унций, хиба що добуде ся до якоїсь „торби", де й десять разів тілько одного дня знайде. Але пересїчно знаходять лиш по унциї на день.

— Таки так, а єсть богато таких, що лиш половину з того знаходять — докинув Біль. — Ну, в сїй ґазетї нема нїчого нового. Я гадаю, що буде знову так як давнїйше, ми напишемо імена кождого покладу золота на малих карточках, звинемо їх і кинемо до капелюха, а доктор буде тягнути. Доктор має завсїгди яке таке щастє. — Сім і Нїмець полягали на свої дерги і курили, не відзиваючись до нїкого, а доктор підійшов до сьвічки і став читати ґазету, не пропускаючи і всїляких оповісток.

— Білю! — відозвав ся він нараз по довшій мовчанцї.

— Що там? — відозвав ся Нїмець, котрий вже став був дрімати.

— Таже ти, бачу, казав, що тобі на прізвище Морштедт?

— Та так, хоч я майже вже его забув. Або що?

— Тут єсть оповістка, котра може призначена для тебе.

— Яка-ж то може бути оповістка? — Я коня не украв, і не застрілив нїкого, та й не можу згадати ся, чого хтось хоче від мене.

Доктор став читати:

„Пятьсот долярів нагороди! Ту суму виплатить адвокат Кампбель в Сан Франціско тому, хто єму скаже, де перебуває Вільгельм Морштедт, котрий в послїдних чотирох роках мав перебувати в Каліфорнії. Того Вільгельма Морштедта ожидають в Нїмеччинї, де его брат, помершиий властитель ґрунтової посїлости, Фридрих Морштедт, зробив его спадкоємцем цїлого маєтку".

— То я — сказав Нїмець і схопив ся.— Ах! Отже бідний Фридрих помер! Жаль менї его, дуже жаль!

— От, бачиш Білю — відозвав ся Гавлет — я хотїв вже тобі ґратулювати; але видко, що тота вість не зробила тобі радости.

— Нї, я о грошех не думаю — відповів Біль спокійно. Я би їх вже давно мав, як би хотїв. — Менї брат на думцї. Двайцять лїт тому назад я его послїдний раз видїв, а тепер приходить нараз вість, що він помер! Тепер менї жаль, що я так далеко. Я о тім не думав; я гадав, що коли постарію ся і не буду вже міг працювати, то верну домів, і там буду доживати кінця мого житя; але я не гадав, що він помре скорше від мене.

— Як же то було, Білю? — спитав доктор. — Коли не маєш охоти, то не говори. Нас то нїчо не обходить, а тут єсть мало таких, що розповідають про свою минувшість. Всї думають лиш о будучности, та що будуть робити зі своїми богатствами, але нїхто не розпитує другого про его минувшість. Відповідь могла би иноді наспіти револьвером. Ми три жиємо більше як два роки з собою, а нїхто з нас не хоче знати, чим був котрийсь з нас, заким ми зійшли ся. То лиш случай, що я знаю твоє імя, бо ти подав его яко сьвідок тогди, коли ми повісили рудого Гуґа за то, що убив старого Нїмця. Оно менї від того ча-

[1]) Унция = 30 грамів.

## Новинки.

*Львів дня 1-го лютого 1899.*

**— Іменованя.** Міністерство торговлі іменувало практикантів почтових: Хаіма Рапапорта в Стрию, Лук. Буяка, Андр. Горецкого, Як. Біллера у Львові, Ів. Качмарчика в Тарнові, Стан. Талента у Львові, Фр. Цирковича в Тарнові, Жигм. Мйончиньского, Ів. Бложецкого, Йос. Пйотровского у Львові, Стан. Голосиньского в Кракові, Здисл. Бучаневича у Львові, Мих. Кебузиньского в Перемишли, Едв. Лебедовича в Тшебині, Казим. Брайта в Сяноці, Фр. Талента у Львові, Йос. Сирка в Перемишли, Авр. Габера у Львові, Людв. Шайгара в Коломиї, Як. Бодека, Фел. Пельца, Кар. Матвиньского, Ів. Гаека, Генр. Альткорна, Алекс. Венгриновича у Львові, Айзика Герца в Кракові, Йос. Закревского, Маєра Гайльперна у Львові, Йос. Белю в Бялій, Людв. Марка, Ант. Куську у Львові, Стан. Екерта в Подґуржи — та почтових експедиторів: Тад. Радваньского в Кракові, Йос. Габля в Ряшеві, Йос. Яроша в Хабівці, Казим. Лепкавского в Станиславові і Йос. Рудіха у Львові асистентами почтовими, — а Дирекция почт перенесла: Рапапорта, Брайта, Белю і Екерта до Кракова, Кебузиньского і Сирка до Ярослава, Лебедовича до Підволочиск, Яроша до Закопаного і Ленкавского до Станиславова, полишаючи прочих новоіменованих на дотеперішних місцях.

**— Доповняючий вибір** одного члена ради повітової з ґрупи сільских громад розписало ц. к. Намістництво на день 1 марта с. р.

**— В справі каси ощадности у Львові** появив ся вчера такий комунікат: „З рамени Є. Е. п. Намістника і Є. Е. п. маршалка краєвого розслідили стан тутешної каси щадничої радник Двора Єґерман, посол Скалковский і директор Зґурский. Зі справозданя тих мужів довірия, принятого Є. Е. Паном Намістником і Є. Е п. Маршалком виходить, що значні страти для Каси щадничої суть вправді неминучі, однако мають цілковите покрите в маєтку каси т. є. в єї резервах, так, що вкладки ощадности полишають ся цілком ненарушені і на ніякі страти або ризико не будуть виставлені. П. директор Зіма, бачучи, що напади на Касу щадничу в послідних днях були направлені в значній части против єго особи і чуючись над сили утомленим, уступає і бере поки що відпустку, єго функциї обіймає провізорично заступник начального директора др. Романовский. Для успокоєня публики і остаточного упорядкованя інтересів заведеня буде виповняти власть державна — а в почутю обовязків і інтересів публичних — також автономічна власть постійний і строгий надзір. В тій цїли сьвіжо іменований комісар правительственний, радник Двора Єґерман, котрому будуть придїлені на мужів довірия посол Скалковский і директор Зґурский, буде урядувати поки що постійно в льокали Каси. Управу технічну касового відділу обіймає начальник ліквідациї Банку краєвого п. Стахевич, діл гіпотечний буде вести дальше дотеперішний директор Смольска. — Єсть певна надія, що ті зарядженя, котрі будуть переведені з цілою строгостию і енерґією, успокоять публику і привернуть заведеню давне довірє, тим більше, що з вкладаючих ніхто не може потерпіти найменшої страти і не потерпить. Можна також мати надію, що клиєнтеля каси щадничої почує ся до обовязку, аби не ширити непотрібного переполоху, а коли потребує яких інформаций що-до стану заведеня, буде їх побирати з компетентних жерел, а не як доси на основі не все оправданих поголосок“.

**— Ягайлоньский університет в Кракові** буде обходити на другий рік 500-літні роковини свого основаня. Дня 29-то січня відбуло ся віче академиків, на котрім ухвалено видати памяткову книгу наукового і белетристичного змісту на спомин 500-літного ювілею основаня університету.

**— Аматорске представленє.** З Городенки пишуть: Дня 22 і 29 н. ст. січня відбуло ся тут аматорске представленє 3-актової штуки Романа Сурмача: „Правда все горою“, образу з житя народного, зі співами і танцями. Аматори, селяни і міщани, члени місцевої читальні, люди письменні і інтеліґентні, вив'язали ся із своїх роль вповні удачно, майже артистично. Заслуга в тім п. І. Кришталського, місцевого диріґента хору церковного, котрий много положив праці і труду в виученю та режішерованю сеї штуки, як і в підготованю хорів. Тая штука дуже надає ся до наших народних сцен — бо поминувши се, що она мало потребує змін декораций, може причиняти ся до ублагородненя і уморальненя нашого народу. (Штуку ту видав друком о. Н. Джулиньский, а коштує она 20 кр.) — На обох представленях простору салю „на Курцерівці, (котру охотно відступив бурмістр міста п. А. Арцишевский), заповнили по береги місцеві, як і доохрестні селяни і міщани, трошка місцевої інтеліґенциї, та шість сусідних сьвящеників з родинами. — Чистого доходу з обох представлень (по відтрученю видатків), було 55 зр. З того призначено: 30 зр. на убогу шкільну місцеву молодіж, а 25 зр. на дім сс. Служебниць в Городенці.

**— Невдатного фальшівника гроший** увязнено передвчера у Львові. Є ним пекар Михайло Сабат, отець двоїх дітий. Неборачиско хотів легким коштом дійти майна і урядив собі форму зі шкіри з дотичними відтисками до підроблюваня 20-гелерівок. Увязнено єго, заким ще міг використати свій помисл.

**— Злодійска любов.** В Празі лучила ся така пригода: На передмістю Праги в Жіжкові від довшого часу повтаряли ся крадежи на великі розміри, а довго годі було впасти на слід злочинців. Вкінци досліджено, що злодіями є — два небезпечні арештанти з казаматів в Жіжкові. В слідстві виявило ся, що один з них навязав любовні зносини з сестріницею вязничного сторожа і она видавала єму в ночи ключі від келії і від вязничних брам. Любовник-злодій виходив „на лови“, крав, а погулявши ще добре в якім шиночку, вертав безпечно з доробком до вязниці. Тепер дозорця вязниці прогнано із служби, а „панночку“ взято до „арешту“.

## Телеґрами.

**Відень** 1 лютого. З Праги доносять, що прокуратория виготовила вже акт обжалованя против студента Біберле, котрий застрілив студента Лінгардта.

**Будапешт** 1 лютого. Вчерашне засїданє парляменту по кількох поіменних голосованях закрито; слідуюче відбуде ся аж в суботу. Вигляди на порозумінє з опозицією знов зменшили ся.

**Софія** 1 лютого. Княгиня болгарска змерла наслідком запаленя легких, викликаного ін-

---

су і на гадку не приходило, аж ось прочитав я єго в ґазеті, а ти раз казав, — то було, о скілько собі пригадую, на Різдво — що тебе жде якась спадщина.

— Я вам все розкажу — сказав Німець. — То така сама істория, як тисячі инших. Мій батько був властителем великої посїлости ґрунтової, а я був у него найстаршим сином. Він був чоловіком холодним і строгим а дома у себе деспотом. Мене віддали до школи в Кіль і часто навіть на вакациї не приїзджав до дому, бо мав богато приятелів. Коли мені було вісімнайцять літ, приїхав я до дому на два місяці. Незадовго задурив ся я в донці одного управителя, і мені здавало ся, що я залюбив ся. Мій батько зараз довідав ся о тім і з того пішли страшні сцени. А то була собі невинна дурниця і було би все скінчило ся, як би я був назад вернув до ґімназиї; але коли мій батько в злости закляв ся, що мене з дому вижене, коли я ще раз посмію з тою дівчиною говорити, то я знову в в своїй дурноті зробив ся упертим і сказав, що оженю ся з нею, скоро стану повнолітним. Він тогди казав мені виносити ся з дому і не показувати ся єму на очи, бо я вже не єго син. Тогди я став ще більше упертим; я пішов собі і дійсно вже ніколи єго більше не видів! Розуміє ся, я старав ся передовсім побачити ся з дівчиною. Коли она почула, що стало ся, перепудила ся дуже і сказала, що єї батька тепер наженуть і таке инше і від тої пори не хотіла вже зі мною і слова говорити. Я пішов тогди до Гамбурґа і поїхав кораблем сюди. Мого молодшого брата, Фридриха, не було тогди дома, але ми завсїгди любили ся. По десяти роках, коли мій батько помер, відшукав він мене так само через ґазети а я тогди дав єму відповідь. Він написав до мене дуже сердечний лист, в котрім жалував того, що наш батько до самої смерти не простив мені того, і не лиш вилучив мене зовсім із свого завіщаня, але ще й додав, що коли би мій брат — а він знав, що брат мене любить — схотів против єго волї звернути мені мою пайку із спадщини, то ціле майно має зараз припасти якомусь далекому своякови. Фридрих казав, що єго адвокат єсть тої гадки, що той додаток в завіщеню зовсім не стоїть тому на перешкоді, щоби він уживав доходів з того майна після своєї вподоби і Фридрих длятого казав, що буде зі мною ділити ся. Я відписав єму, що я єму за то дуже вдячний, але не прийму нічого від него. Наш батько мав зовсім право так робити, як хотів, і на тім конець. Ми писали ще кілька разів до себе, але я був таки упертий. А до того я ще й не люблю писати листи, і накопець дістав я ще два листи від него, на котрі не відписав єму. Послідний лист від него дістав я три чи чотири роки тому назад. Тепер він помер і мабуть записав мені часть свого майна, котрого я не хотів приняти. Розуміє ся, що я від молодих літ не мав розуму і був упертий; але чоловік видить то аж тогди, коли вже за пізно.

Всї мовчали через якийсь час.

— Але ти, Білю, повинен на всякий случай піти до Сан Франціско і поговорити там з тим адвокатом.

— Я ще надумаю ся — сказав Біль — справа ся може ще заждати яких два, три дні.

Більше вже не було о тім бесїди, аж добуванє золота в копальни скінчило ся. Але того самого вечера Біль знов то нагадав.

— Я собі вже розважив — сказав він — і мені здає ся, що буде найліпше, коли піду до Сан Франціско. Не здає ся мені, щоби я то майно взяв на себе; я би дома був лиш нещасливим. Що найбільше возьму кілька тисячів долярів, куплю собі красну оселю в горах і здам єї на якого фермера, аж колись постарію ся і не буду міг волочити ся по сьвіті та тогди там осяду. Розуміє ся само собою, що вас тогди прийму там дуже радо. Не буду довше як тиждень в дорозі, а відтак верну назад сюди, а коли би ви до того часу вийшли звідси, то лишіть мені звістку тут у крамаря, де мені вас шукати. За пів години буде сюди переїздити почтовий віз і тим я поїду.

— Я гадаю, що ти нас тут ще застанеш — відозвав ся Сім Гавлет.

Коли Біль пращав ся, поклав єму доктор руку на плече і сказав: Роздумай добре, друже, коли будеш що робити і не роби нерозважно. Ти зруйнував собі житє своїм упором і нерозвагою. Коли видиш, що якийсь чоловік сягає до задної кишені, тогди нема часу розважати, тогди треба ділати, а ні, то в найблизшій хвили дістане ся кулею в лоб. Але в таких справах як отся, то не робить ріжниці, чи хтось рішить ся зараз або аж за шість місяців. Напиши, що ти читав ту оповістку і нехай тобі дадуть щось більше знати і тим подібне. А коли то дістанеш, то все ще будеш мати досить часу на то відповісти. Були вже такі, що не приймали ся а відтак жалували того. Твій брат ділав честно, длячого би ти мав не приймати ся того, що він для тебе призначив, чи хиба для того, що тобі здає ся, що ти повинен був дістати спадщину по батькови? От і все, що я тобі мав сказати, Білю.

Незадовго ішов Біль горі горбом на високорівню, по котрій ішла дорога до Сакраменто.

Буде нам дуже маркотно без него, Сіме— відозвав ся Франк того вечера до лишившого ся товариша.

— Він ще не поїхав — замуркотів Сім — і я сумніваю ся, чи він поїде.

— Що Біль раз скаже, то і зробить.

— Ну, то правда, але рішити ся а виконати рішенє то не все одно.

— А чому-ж би не мав виконати свого рішеня?

— Може бути богато причин. — Хто раз має дїло з завіщанями та з правними справами, той вже не єсть паном своєї волї.

флюенцою, на котру княгиня від кількох днів терпіла.

**Льондон** 1 лютого. Після St. James-Gazette веде правительство француске переговори з банками француским і англійским в справі затягненя позички 8 до 10 міліонів фунтів штерлінґів на збільшене фльоти і армії.

## Переписка зі всіми і для всіх.

### Оповістка.

— Реальність на продаж: дім новий о 5 віддїлах, відповідні будинки господарскі, пів морґа города з красним садом і 3 морґи доброго поля в Хотіни під Калушем. Близші услівя у підписаного. — Филип Гуминилович, при стациї зелїзничій в Калуши.

**Ів. Тим. в Княжу п. Залуче:** 1) Спілку для веденя торговлї засновує ся на статутах (умові спілковій), отже треба уміти виготовити, уложити собі такий статут, або постарати ся о готовий вже подібний і змінити в нїм лиш назву спілки і місце пробуваня, та такі его постанови, котрі для завязуючої ся спілки були би недогідні. Уложене статута єсть досить трудне, бо з одної сторони вимагає докладного знаня законних постанов, а з другої, докладного розуміня інтересу, для котрого завязує ся спілка, бистроти погляду, щоби предвидїти в статутї всї можливі наслїдки, і докладної стилїзациї, щоби відтак не вийшло яке непорозуміне та запутанина, котра могла би пошкодити товариству. Статут мусить містити в собі: а) фірму і осїдок спілки; — б) предмет підприємства (н. пр. торговля); — в) услівя приступленя членів, їх права і обовязки; — г) висота уділів і спосіб їх збираня; — д) спосіб подїлу страт і зисків поміж членів; — е) заряд спілки (рада надзираюча, дирекция, контрольна комісия, урядники, загальні збори); — ж) спосіб скликуваня членів і право та форма голосованя; — з) рід поруки (обмежена порука — при котрій члени на случай розвязаня спілки і потреби покритя довгів обовязують ся дати ще раз тільки, або два, три і т. д. разів тільки, кілько виносить їх уділ; при необмеженій поруцї ручать члени цїлим своїм майном); — л) подане членів першого заряду або повномочників до зареєстрованя. Що до зареєстрованя, то треба памятати, що товариство не потребує просити, щоби єму позволено завязати ся, не потребує просити о затверджене статута, лиш устно або письменно подати зголошене, але на перших загальних зборах мусить бути нотар. — 2) В справі отвореня крамницї мусить той, хто єї хоче отворити, повідомити о тім устно або письменно дотичне старосто. Коли то єсть товариство або спілка, то мусить подати, що буде вести крамницю через свого повномочника. (Тут треба навести єго імя і назвище; вік, місце приналежности). В зголошеню треба навести дальше: рід торговлї, місце, улицю, число дому, де має бути крамниця; часи коли розпічне ся торговля і наконець треба подати просьбу о виставлене карти промислової. Подане о зголошене торговлї подає ся на стемпли (для місцевостий де більше як 50.000 душ — стемпель 4 зр.; де понад 10.000 душ — стемпель 3 зр.; де понад 5000 душ — стемпель 2 зр.; в инших місцевостях, отже й у Вас стемпель 1 зр. 50 кр.)—

**Гр. Бор. в Л.:** Ваші питаня суть того рода, що о них в ординациї виборчій для громад нема ніяких постанов, і мусїли би їх в кождім специяльнім случаю рішати висші власти. В ординациї виборчій сказано лиш, що за жінку, жиючу з мужем голосує муж а за инші жінки голосують їх повномочники. — Трибунал адміністрацийний рішив знов, що жінка не мешкаюча з мужем не єсть управнена до виконуваня свого права вибору через повномочника. Що в такім случаю має наступити, коли муж віддалить ся з дому на час виборів громадских, закон не предвидів. Так само нема постанови, що має зробити жінка, коли єї муж через засуд карний стратив право вибору; він очевидно не може тогди бути й повномочником, а з того виходило би, що жінка такого мужа повинна постарати ся о иншого повномочника; однакож в законї постанови о тім нема. Що-до повномочия, то єго виставляє ся як кожде инше лиш оно єсть вільне від стемпля. А що-до повнолїтних спадкоємців, то они ще не конче через то, що суть спадкоємцями і повнолїтними, мусять мати право вибору, бо може бути, що спадщина не єсть ще на них перенесена і они ще не суть єї законними властителями та не оплачують податків. В таких случаях голосує опікун.

☞ (Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати анї марок, анї карт кореспонденцийних до відповіди.

**— В канцелярії руского товариства педаґоґічного,** при улици Академічній, ч. 8, можна купити слїдуючі виданя: 1) Образкові виданя: Зьвіринець 10 кр. — Гостинець 10 кр. — Забавки 10 кр. — Менажерия 10 кр. — Робінзон 40 кр. — Квіточка 20 кр. — Віночок 20 кр. — Кобзар Тараса Шевченка 20 кр. — Франко: Лис Микита, 2-ге цїлком перероблене видане 50 кр. — Мірон: Пригоди Дон Кіхота 40 кр. — Наші зьвірята 40 кр. — Дїточі вигадки ч. 1. 30 кр. — Дїточі вигадки ч. 2. 30 кр. — Забавки для дїтий 40 кр. — Мала менажерия 35 кр. — Велика менажерия 40 кр. — Нашим дїтям ч. I. 40 кр. — Нашим дїтям ч. II. 40 кр. — 2) Виданя без образків: Читанка ч. I, II, III, IV. оправні 20 кр., без оправи 10 кр. — Китиця желань, 2 розширене видане 20 кр. — Ів. Франко: Абу каземові Капцї 20 кр. — Учитель на р. 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896. 2 зр. — Дзвінок на р. 1892, 1993, 1894, 1895, 1896, 1897, 3 зр. — Ів. Левицкий: Попались, Різдвяні сценки 10 кр. — Вол. Шухевич: Записки школяря 20 кр. — Від Бескида до Андів 10 кр. — В. Чайченка: Олеся; Байки; Комар; два оповіданя по 5 кр. — Дума про княгиню Кобзаря 5 кр. — О. Нижанковский: Батько і мати, двосьпів для дїтий з фортеп. 10 кр. — Леоніда Глібова: Байки 5 кр. — Днїпрової Чайки: Казка про сонце та єго сина; Писанка по 5 кр. — М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двосьпів з фортеп. 10 кр. — Мапа етноґрафічна України-Руси 20 кр. — Гордієнко: Картагенцї і Римляни 20 кр. — Юлій Верне. Подорож довкола землї 60 кр. — Барановский. Приписи до іспитів

---

2.

Біль вернув того самого дня, на котрий его товариші его сподївали ся.

— Ну, і як же там пішло? — спитав Сім Гавлет.

— Нема нїчого з того, Сіме.

— А то ж чому?

— Ну, адвокат був дуже чемний і складний; але як би я був здав ся на него, то він би був ще вмовив в мене, що я таки зовсім не Біль Морштедт. Я показав єму листи від мого брата, котрі були би кождого переконали; але він казав, що тоті листи могли би були лиш якимсь способом дістати ся в мої руки.

Та чей же не посуджував тебе о щось такого? — спитав доктор.

— То нї; що-до того то він був за надто осторожний. Він все лиш говорив, що він сам зовсім переконаний, але другі люди не будуть переконані. Відтак спитав мене, чи хтось знає мої відносини. А що-ж я мав на то сказати? Чи я міг на когось покликати ся, що знав мене яко Вільгельма Морштедта? Я сказав єму, що я від многих літ займав ся копанем золота, що мене знають під іменем нїмецкого Біля, що нїхто не знає мого імени і о скілько я знаю, то мене нїхто ще анї не застрілив анї не повісив. Він сказав, що в сїм случаю треба менї вертати до Нїмеччини і там доказувати свого права. Я сказав єму, що нехай лихо бере все право і відтак пішов. Я стрітив кількох знакомих і ми перегуляли цїлу ніч. Але на другий день прийшов адвокат до мене до гостинницї і сказав, що то не добре бути такою горячкою. На то відповів я єму, що з мене зовсім не горячка, і о мало що не прийшло знову до скандалу. Відтак сказав він, що єму лиш припоручили мене вишукати, і він не знає кілько тої спадщини. Але він напише до свого клієнта в Нїмеччині, що зголосив ся якийсь пан, котрий каже, що називає ся Вільгельм Морштедт і має кілька листів від Фридриха Морштедта, що я поки що не хотїв їхати до Нїмеччини, але що він має мою адресу, а коли дістане дальше поучене, то буде міг переговорювати зі мною.... Я сказав єму, нехай собі пише, а я не хочу нїчого і знати о тих грошех. На то сказав він, що він на моїм місци не поступав би так нерозважно. Я сказав єму, що то менї байдуже, як би він робив а у мене лиш тілько часу, щоби ще лиш дістати ся на пароход, і ось я тут. Ну, а що-ж тут стало ся?

— Нїчо'; ми були тої думки, що таки найлїпше тут лишити ся. Я говорив з ГальКетом і его спільниками; їм не веде ся а Галькет каже, що они би продали свою копальню, як би їм хто добре заплатив. Они зарабляють на день яких шість унций а хотять за все сто унций; горішну верству вже виробили а лїпша половина лишає ся ще до роботи. Але треба би цимбрине в закопі понаправляти.

Товариші розважили собі і по якімсь часі постановили відкупити копальню від Гелькета. Незадовго по снїданку прийшов і Галькет. — Справа так стоїть — сказав він. — Я хотїв би позбути ся тих спільників, трох з них робить ледви за одного доброго робітника. Але дешевше як за сто унций не хотять відступити. Як би я тілько мав, то я би їх сплатив. Коли можете тамтих трох сплатити, то я охотно лишу ся і буду з вами працювати.

— Про мене — сказав Сім Гавлет. — А ти що на то Білю?

— Я гадаю, що на то можна згодити ся. Мусимо ще доктора спитати, Галькете; він пристане на то, але не можемо нїчого постановляти не спитавши его.

(Дальше буде).

---

### Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 жовтня 1898, після середно-европ. гол.

#### Відходять до

| | Поспішні | | | Особові | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 8·35 | 2·50 | 10·40 | 4·10 | 8·50 | 6·40 | — |
| Підволочиск | — | 1·55 | 6·— | — | 9·35 | 11·— | — |
| Підвол. з Підз. | 6·15 | 2·08 | — | — | 9·53 | 11·27 | — |
| Іцкан | 6·05 | 2·40 | — | 10·05 | — | 6·30 | 10·55 |
| Ярослава | — | — | — | 4·55 | — | — | — |
| Белзця | — | — | — | 9·55 | 7·10 | — | — |
| Тернополя | — | — | — | — | 6·55 | — | — |
| Скольього | — | — | — | — | 9·15 | — | — |
| Стрия, Хирова | — | — | — | — | — | — | 3·00 |
| Лавочного | — | — | — | 5·20 | — | — | 7·00 |
| Янова | — | — | — | 8·45 | — | 7·44 | — |

**Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.**

#### Приходять з

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 1·30 | 5·10 | 8·45 | 9·05 | 6·10 | 9·10 | — |
| Підволочиск | 2·30 | 9·55 | — | — | — | 3·30 | 5·25 |
| Підвол. з Підз. | 2·15 | 9·39 | — | — | — | 3·04 | 5·— |
| Іцкан | 9·45 | 1·50 | — | — | 6·45 | 5·40 | 10·35 |
| Тернополя | — | — | — | 7·50 | — | — | — |
| Белзця | — | — | — | 7·55 | 5·55 | — | — |
| Ярослава | — | — | — | 10·45 | — | — | — |
| Гребенова Скольього і Стрия | — | — | — | — | 1·40[1] | — | — |
| Лавочного | — | — | — | — | 8·05 | — | 10·30 |
| Стрия, Калуша | — | — | — | 12·15 | — | — | — |
| Янова | — | — | — | 7·40 | 1·01 | — | — |

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского; коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 і 36 мін.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**.

# TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik", почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує", старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді іллюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий „Tygodnika": кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

## без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

**12 томів письм**

## ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, старапнім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

**всї новелї, повісти, листи з подорожий,**

одним словом: цілий доробок лїтератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цілім сьвіті.

Кождий том **Біблїотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів,** формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛІ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венециї і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛІ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого", одержуючи річно звиж 120 аркушів найліпших творів лїтератури польскої, стане властителем біблїотеки Сєнкевича, недоступної доси задля високої ціни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik" друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** іменно, крім

## „KRZYŻAKÓW" СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з..

## „ARGONAUCI" Елїзи Ожешкової, і

## ПРУСА „ГАМ..."

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE"** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белєтристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:
**„WSPOŁCZEŚNI POECI POLSCY"** написав А. ЛЯНҐЕ.
**„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA"** нап. А. ПОТОЦКИЙ
**„O KRYTYCE WSPOŁCZESNEJ POLSKIEJ"** нап. Володисл ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**

**„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej",**

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE".**

Помістимо також незнані доси

**LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),** з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

**„Istnienie duszy",**

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіці треба конче признати істноване індивідуально-духового початку.

Дальші серні цікавої статї **Олександра Кравсгара**

**„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH",**

з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:

**„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI".**

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нині угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

## „Z POPIOŁÓW".

Красний тон і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a" п. В. Ярошевска.

---

**В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ** подамо **репродукциї найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

**Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспєкта даром висилає**

## Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA" у Львові

**Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.**

**Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сєнкевича:**

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).